

Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 144

Doknr.
675242

Dato
15-03-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 4. marts 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 10 (L 155) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 10:

"Vil ministeren redegøre for, hvornår det er sandsynliggjort, at man ingen forældreevne har?"

Svar:

Indledningsvist bemærker jeg, at der ikke med det fremsatte lovforslag er foreslåede ændringer af kriterierne for, hvornår et barn kan adopteres uden samtykke.

Vejledningen om frigivelse af børn til national adoption omhandler spørgsmålet om betingelserne for at gennemføre en adoption uden samtykke i medfør af adoptionslovens § 9, stk. 3, hvorefter det bl.a. skal være sandsynliggjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet.

Følgende fremgår af vejledningens afsnit 10.2:

"[...]"

Der skal foreligge oplysninger, der fører til en vurdering af, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet (manglende forældreevne). Bestemmelsen bør således kun anvendes, når det kan sandsynliggøres, at der ikke i barnets barndom vil kunne udvikle sig en egentlig familierelation mellem barnet og forældrene. Der må således ikke være holdepunkter for, at forældrene inden for barnets opvækstperiode kan udvikle sig så meget, at forældrene vil kunne komme til at tage sig af barnet i hjemmet og varetage den daglige omsorg. I den forbindelse skal der foretages en prognosevurdering, der i sagens natur aldrig vil kunne være fuldstændig sikker, men vil kunne gengive det mest sandsynlige scenarie.

Kravene til prognosevurderingen afhænger af barnets alder – der vil skulle mere til for at sandsynliggøre, at en forælder varigt er ude af stand til at tage sig af et helt lille barn, da perioden til at vurdere forældreevnen og relationen til dette barn vil være begrænset eller slet ikke være der.

Forældrenes situation vil naturligvis altid skulle vurderes individuelt, og det er ikke muligt udtømmende at opregne, hvornår forældreevnen er af en sådan karakter, at en adoption uden samtykke kan komme på tale.

Adoption uden samtykke kan for eksempel være relevant i tilfælde, hvor en forælder på grund af svær og/eller kronisk psykisk sygdom gennem en længere årrække har haft vanskeligt ved at drage omsorg for sig selv i dagligdagen, og hvor forælderen må anses for at være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet og udgøre en stabil omsorgsrelation i løbet af barnets opvækst. Der kan være tale om mangeårig sygdom, hvor alle behandlingsmuligheder er udtømte, eller at forælderen ikke har nogen sygdomserkendelse og derfor gentagne gange nægter at deltage i et behandlingsforløb. Det må i disse tilfælde på baggrund af en faglig vurdering af forældrenes lidelse og eventuelle forhistorie med beslægtede lidelser m.v. vurderes, om det er sandsynligt, at forældrene vil kunne varetage omsorgen for barnet inden for det tidsrum, der udgør barnets opvækst.

Et andet eksempel kan være den situation, hvor forældrenes forhold inden barnets fødsel er blevet undersøgt. Forældrene kan være kendt af kommunen i forbindelse med anbringelse af ældre søskende eller i forbindelse med undersøgelser foretaget under graviditeten. Der kan foreligge speciallægeerklæringer eller erklæringer fra en autoriseret psykolog, der konkluderer, at de kommende forældre varigt er uden forældreevne samt eventuelle oplysninger om, at ingen af forældrene har evnet at holde kontakten med de ældre søskende. En sag om adoption uden samtykke af børn, der er anbragt uden for hjemmet, kan rejses uafhængigt af, om forældrene gentagne gange har anmodet om hjemtagelse af barnet.

Andre eksempler kan være sager, hvor der er tale om mental retardering hos en forælder, som gør, at forælderen ikke i dagligdagen kan drage omsorg for sig selv eller om langvarigt misbrug, som medfører betydelig ustabilitet i evnen til at drage omsorg for sig selv. Som nævnt er det ikke muligt at opregne alle situationer, hvor adoption uden samtykke kan være bedst for barnet, ovenstående er blot nogle eksempler herpå. Se i øvrigt en nærmere beskrivelse af kommunens vurdering af forældreevnen i afsnit 11.3.

Som det fremgår indledningsvist af denne vejledning blev betingelserne for at gennemføre en adoption uden samtykke fra forældrene lempet med virkning fra den 1. oktober 2015. En undersøgelse fra Ankestyrelsen fra 2011 om kommuneres kendskab til og brug af reglerne om adoption uden samtykke har vist, at kommunerne finder reglerne svære at anvende, og at det vurderes vanskeligt at godtgøre, at forældrene aldrig bliver i stand til at varetager omsorgen for barnet. Ankestyrelsens hidtidige praksis har også vist, at det har været muligt for kommunen at godtgøre, at forældrene var uden forældreevne, men at det i en række tilfælde ikke har været muligt at godtgøre, at den manglende forældreevne var varig. Dette var eksempelvis tilfældet, i en sag hvor et barn i skolealderen havde været anbragt i en plejefamilie i mange år, og i en sag hvor et spædbarn havde flere ældre søskende, der også var anbragt uden for hjemmet. Af disse tilfælde kan det således udledes, at det ved vurderingen af spørgsmålet ikke er fundet tilstrækkeligt godtgjort efter de gamle regler, at forældrene hele barnets liv havde været uden forældreevne, og at barnet ikke havde udsigt til at komme til at bo hos sine forældre.

[...]"

Med venlig hilsen
Mai Mercado